

Seletuskiri uurimiskomisjoni 4.05.2026 istungi
päevakorrapunkti 3.2. juurde

Uuring Venemaa mõjutustegevuse kaardistamiseks Eestis

1. Taust ja vajadus

Viimastel aastatel, eriti alates 2022. aastast, on Venemaa mõjutustegevus Euroopa riikide, sealhulgas Eesti suunal intensiivistunud ning muutunud sisult ja vormilt mitmekesisemaks. Mõjutustegevus ei piirdu enam üksikute infokanalitega, vaid toimub üha enam koordineeritud infooperatsioonidena, kasutades mitmekeelseid digiplatvorme, hajusaid võrgustikke ning varjatud rahastamismehhanisme.

Lähimineviku ja käesoleva aja praktika näitab, et mõjutustegevuse tuvastamine, seostamine ja mõju hindamine on muutunud keerukamaks, eeldades süsteemset ja metoodiliselt läbimõeldud lähenemist. Eestis puudub hetkel terviklik ja ajakohane analüütiline ülevaade, mis koondaks teadmise mõjutusvõrgustikest, narratiividest, rahastamismehhanismidest ning sihtrühmadest viisil, mis oleks otseselt rakendatav parlamentaarse järelevalve ja seadusandliku töö kontekstis.

Olemasolev teadmine on valdavalt killustatud ning ei pruugi vastata parlamentaarse otsustamise jaoks vajalikele tõendusstandarditele. Sellest tulenevalt on põhjendatud tellida terviklik uuring, mis looks usaldusväärse ja süsteemse teadmuspõhja.

2. Uuringu eesmärk

Uuringu eesmärk on kaardistada analüütiliselt ja süsteemselt Eesti vastu suunatud Venemaa mõjutustegevus ning hinnata selle ulatust, struktuuri ja mõju.

Eesmärgi saavutamiseks keskendub uuring muu hulgas järgmistele aspektidele:

- **mõjutusvõrgustike**, nende struktuuri ja toimimisloogika analüüs;
- peamiste **narratiivide** ja nende levikumustrite tuvastamine;
- **rahastamismehhanismide** ja võimalike vahendusstruktuuride kaardistamine;
- haavatavate **sihtrühmade** ning kasutatavate platvormide ja kanalite määratlemine;
- mõjutustegevuse koordineerituse ja omistatavuse hindamine;
- Eesti õiguslike, institutsionaalsete ja tehniliste lünkade tuvastamine mõjutustegevusele reageerimisel.

3. Uuringu tulemus

Uuringu tulemusena valmib terviklik, tõenduspõhine ja metoodiliselt läbipaistev analüüs, mis sisaldab:

- ülevaadet Eesti vastu suunatud mõjutustegevuse ulatusest ja peamistest suundumustest;
- mõjutusvõrgustike, narratiivide ja rahastamismehhanismide kaardistust;
- hinnangut mõjutustegevuse koordineeritusele ja mõjule;
- analüüsi haavatavatest sihtrühmadest ja kasutatavatest mõjutuskanalitest;
- ettepanekuid Eesti vastupanuvõime tugevdamiseks.

Uuringu käigus kasutatud meetodikad dokumenteeritakse viisil, mis võimaldab nende taaskasutamist ning tulemuste sõltumatut kontrolli.

4. Praktiline rakendatavus komisjoni töös (Riigikogu teiste komisjonide töös) Uuringu

tulemused toetavad otseselt komisjoni põhifunktsioonide täitmist:

- **parlamentaarset järelevalvet tugevdamine**, pakkudes usaldusväärset ja struktureeritud infot mõjutustegevuse ulatuse, muistrite ja võimalike seoste kohta;
- **seadusandliku töö toetamine**, võimaldades kujundada tõenduspõhiseid ja sihituid õiguslikke lahendusi;
- **poliitikakujundamise kvaliteedi parandamine**, aidates tuvastada prioriteetsed riskikohad ja suunata ressursse tõhusamalt;
- **otsuste läbipaistvuse ja põhjendatuse suurendamine**, tuginedes kontrollitavale analüütilisele alusele;
- **institutsionaalse võimekuse arendamine**, luues aluse edasiseks süsteemseks mõjutustegevuse jälgimiseks ja hindamiseks.